

Sprawozdanie merytoryczne za rok 2011 Ośrodka Działań Ekologicznych „Źródła”

1. Nazwa, adres, dane dotyczące członków zarządu i celów statutowych organizacji

Stowarzyszenie Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła” z siedzibą w Łodzi przy ul. Zielonej 27, założone w dn. 27 lutego 1997 r., wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem **0000118574** w dn. 27 czerwca 2002 r. Stowarzyszenie posiada status „organizacji pożytku publicznego” (OPP).

REGON: 471564315

NIP 725-14-95-936

Dane dotyczące członków Zarządu:

Agnieszka Bańkowska, prezeska
zamieszkała w Warszawie przy ul. Wittiga 1 m. 43
Karolina Baranowska, wiceprezeska
zamieszkała w Łodzi przy ul. Zbaraskiej 4 m. 69
Małgorzata Świderek, wiceprezeska
zamieszkała w Łodzi przy ul. Zielonej 25A m.11

Cele statutowe stowarzyszenia:

- a. pobudzanie świadomości ekologicznej społeczeństwa,
- b. promocja i popieranie kultury ekologicznej,
- c. humanitarna ochrona zwierząt,
- d. działanie na rzecz ochrony fauny i flory,
- e. ochrona naturalnych siedlisk roślin i zwierząt,
- f. zapobieganie degradacji środowiska,
- g. wszechstronne propagowanie informacji, metod i technik w zakresie działalności przeciwko uzależnieniom,
- h. działania na rzecz pokoju, praw człowieka i pacyfizmu,
- i. propagowanie zdrowego stylu życia,
- j. ochrona dziedzictwa przyrodniczego,
- k. ochrona konsumentów oraz popularyzacja ich praw,
- l. działalność na rzecz rozwoju regionalnego i rozwoju obszarów wiejskich,
- m. kształtowanie postaw postępowania i działalności zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

2. Zasady, formy i zakres działalności statutowej

Działalność statutowa prowadzona jest poprzez:

- a. prowadzenie ośrodka edukacji i kultury ekologicznej dla młodzieży,
- b. prowadzenie edukacji ekologicznej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży oraz nauczycieli,
- c. organizowanie spotkań, targów, kongresów, seminariów i konferencji,
- d. organizowanie konkursów, wystaw, festiwali
- e. organizowanie wycieczek, zielonych szkół, obozów letnich i zimowych,
- f. prowadzenie i wspieranie działalności wydawniczej, w tym wydawanie książek i czasopism o tematyce związanej z celami statutowymi,
- g. rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych oraz innych związanych z promocją i wspieraniem celów statutowych,
- h. współpraca z organami władzy publicznej, samorządami, środkami masowego przekazu oraz podmiotami gospodarczymi, a także inicjowanie partnerstwa międzysektorowego,
- i. współpraca z organizacjami, instytucjami i osobami w kraju i za granicą
- j. występowanie z wnioskami i opiniami do właściwych władz i urzędów oraz sądów w sprawach dotyczących celów statutowych,
- k. propagowanie informacji o możliwościach prawnego przeciwdziałania pojawiającym się zagrożeniom ekologicznym,
- l. inne działania realizujące cele statutowe.

Działania te mogą być prowadzone w formie nieodpłatnej lub w formie odpłatnej działalności pożytku publicznego.

W roku 2011 działalność statutowa realizowana była w szczególności poprzez następujące wyodrębnione działania (projekty):

1. Ośrodek Edukacji i Kultury Ekologicznej (Łódź, Warszawa)
2. Zielona 27
3. Bardzo Zielone Szkoły
4. Ekozorientowani – razem dla edukacji
5. Nie bój żaby!
6. Nie znikaj - konkurs o bioróżnorodności
7. Poradnik odpadnik
8. Wychodzą z cienia podwórkowe wspomnienia
9. Pro-Ekologiczny Konstanyńów Łódzki
10. Akademia ISO (projekt INSPRO realizowany w partnerstwie z ODE Źródła)
11. Kupuj odpowiedzialnie zabawki (projekt PZS realizowany w partnerstwie z ODE Źródła)
12. Inne działania

Szczegółowe informacje o przebiegu i efektach powyższych działań w załączniku I.

3. Informacja o prowadzonej działalności gospodarczej

Stowarzyszenie **nie prowadzi** działalności gospodarczej i nie jest wpisane do rejestru przedsiębiorców.

4. Przychody w roku 2011:

Przychody z działalności statutowej	4.013.583,02 zł
w tym	
Przychody z odpłatnej działalności pożytku publicznego	555.620,08 zł
w tym:	
• realizacja Bardzo Zielonych Szkół	432.998,08 zł
• realizacja warsztatów ekologicznych w Łodzi	86.021,00 zł
• realizacja warsztatów ekologicznych w Warszawie	36.601,00 zł

Przychody z nieodpłatnej działalności pożytku publicznego	891.230,40 zł
w tym:	
• darowizny	44.550,27 zł
• dotacje	722.189,28 zł
w tym z NFOŚiGW	700.508,49 zł
• przychody z wpłat 1% podatku	124.490,85 zł

5. Poniesione w roku 2011 koszty:

a) na realizację celów statutowych	1.492.215,99 zł
w tym:	
koszty realizacji zadań statutowych działalności nieodpłatnej pożytku publicznego	888.793,43 zł
koszty realizacji zadań statutowych działalności odpłatnej pożytku publicznego	595.676,56 zł
b) na administrację	153.432,53 zł
c) pozostałe koszty	7.800 zł

6. Wynagrodzenia pracowników:

a) liczba osób zatrudnionych w organizacji

Według stanu na dzień 1 stycznia 2011 r. stowarzyszenie zatrudniało 9 pracowników.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. stowarzyszenie zatrudniało 5 pracowników.

b) łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych przez stowarzyszenie	544.645,60 zł
w tym:	
umowy o pracę	207.831,15 zł
umowy zlecenia	278.790,09 zł
umowy o dzieło	58.024,36 zł

c) wysokość wynagrodzeń wypłaconych łącznie członkom zarządu i innych organów stowarzyszenia

Stowarzyszenie nie wypłaca żadnych wynagrodzeń członkom swoich organów. Wśród osób zatrudnionych do wykonania konkretnych zadań (nie związanych z kierowaniem organizacją, która to praca wykonywana jest społecznie) znajdowały się również osoby pełniące funkcję w Zarządzie stowarzyszenia i wypłacono im łącznie w roku 2011 wynagrodzenie w wysokości:

Agnieszka Bańkowska	8.008,82
Karolina Baranowska	34.233,10
Małgorzata Świderek	39.143,78

Członkowie Komisji Rewizyjnej nie otrzymywali żadnych wynagrodzeń, gdyż zabrania tego statut oraz ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

7. Majątek stowarzyszenia:

a) udzielone przez stowarzyszenie pożyczki pieniężne

nie dotyczy

b) kwoty ulokowane na rachunkach bankowych

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. Stowarzyszenie posiadało:

• na rachunkach bieżących w BRE Banku SA w Łodzi łącznie	87 584,57 zł
• na rachunku bieżącym w Noble Banku SA	202 255,71 zł
• na lokacie terminowej w Noble Banku SA	500.000,00 zł
• w gotówce	14 619,95 zł

c) wartość nabytych obligacji oraz udziałów w spółkach

certyfikaty "Przyjazna Planeta" na rachunku w Domu Maklerskim BZ WBK	400.000,00 zł
obligacje spółki LC Corp Sky Tower Sp. z o.o.	999.900,00 zł

d) nabyte nieruchomości

W 2011 r. stowarzyszenie nabyło grunty rolne o wartości	159 600,00 zł
Posiadane nieruchomości	
• lokal 75 m ² - księga wieczysta LD1M / 00052070 / 4	
• lokal 68 m ² - księga wieczysta LD1M / 00133420 / 5	
• działka rolna - księga wieczysta SZ1O / 00051169 / 3	

e) nabyte pozostałe środki trwałe

W 2011 r. stowarzyszenie nie nabywało środków trwałych.

f) wartość aktywów i zobowiązań

Aktywa trwałe	2.172.689,41 zł
Aktywa obrotowe	807.861,47 zł
Zobowiązania krótkoterminowe	1.224,00 zł
 Suma bilansowa	 2.980.550,88 zł

Szczegółowe informacje w sprawozdaniu finansowym stanowiącym załącznik II.

8. Działalność zlecona przez podmioty państwowe i samorządowe

W roku 2011 stowarzyszenie podpisało następujące umowy:

- umowa z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – dotacja w wysokości 197.950,00 zł na przeprowadzenie zadania pt. "Nie znikaj - konkurs o bioróżnorodności" – umowa nr 39/2011/Wn-50/EE-KN/D z dnia 22.02.2011
- umowa z Województwem Łódzkim – dotacja w wysokości 22.000,00 zł na przeprowadzenie zadania pt. "Wychodzą z cienia podwórkowe wspomnienia" - umowa nr 1/11/K z dnia 21.04.2011
- umowa z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – dotacja w wysokości 390.700,00 zł na przeprowadzenie zadania pt. "Ekozorientowani - razem dla edukacji" - umowa nr 523/2011/Wn-50/EE-EE/D z dnia 25.11.2011
- umowa z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi – dotacja w wysokości 33.600,00 zł na przeprowadzenie zadania pt. "Ekologiczny pajęczek" - umowa nr 292/EE/D/2011 z dnia 22.12.2011
- umowa z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi – dotacja w wysokości 79.700,00 zł na przeprowadzenie zadania pt. "Z nurtem łódzkich rzek" - umowa nr 293/EE/D/2011 z dnia 22.12.2011
- umowa z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi – dotacja w wysokości 44.350,00 zł na przeprowadzenie zadania pt. "Drzewa Polski - gra w rodzinki" - umowa nr 294/EE/D/2011 z dnia 22.12.2011
- umowa z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – dotacja w wysokości **390.700,00 zł** na przeprowadzenie zadania pt. "Ekozorientowani - razem dla edukacji" - umowa nr 523/2011/Wn-50/EE-EE/D z dnia 25.11.2011

Realizowane były w 2010 roku również umowy podpisane wcześniej:

- umowa z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – dotacja w wysokości **261.910,00 zł** na przeprowadzenie zadania pt. "Nie bój żaby!" – umowa nr 393/2010/Wn-50/EE-EE/D z dnia 17.08.2010
- umowa z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – dotacja w wysokości **378.480,00 zł** na przeprowadzenie zadania pt. "Poradnik Odpadnik" – umowa nr 543/2010/Wn-05/EE-EE/OP/D z dnia 12.10.2010
- umowa z Gminą Konstantynów Łódzki na przeprowadzenie warsztatów w ramach zadania „Pro-Ekologiczny Konstantynów Łódzki” na kwotę **24.048,00 zł** – umowa nr PF.2222-5-10 z dnia 22.12.2010

9. Informacja o rozliczeniach z tytułu ciężących zobowiązań podatkowych oraz w sprawie składanych deklaracji podatkowych.

Stowarzyszenie nie posiada zaległości z tytułu zobowiązań podatkowych. Zaliczki od podatku dochodowego od osób fizycznych pobierane przy wypłacaniu wynagrodzeń są regularnie odprowadzane na konto Urzędu Skarbowego Łódź-Polesie. Deklaracja CIT składana jest raz do roku.

10. Informacja o przeprowadzonych kontrolach

Ośrodek Edukacji i Kultury Ekologicznej (Łódź, Warszawa)

- Cele:** uatrakcyjnienie oferty edukacji pozaszkolnej dla uczniów, aktywizacja uczniów i grona pedagogicznego, zachęcenie do samodzielnych inicjatyw i realizowania własnych pomysłów dotyczących ekologii, rozwoju zrównoważonego, zdrowego stylu życia oraz rozwoju demokracji lokalnej.
- Adresaci:** uczniowie wszystkich typów szkół, przedszkolaki, nauczyciele
- Zasięg:** gł. teren woj. łódzkiego, mazowieckiego, małopolskiego
- Terminy:** projekt prowadzony jest od 1997 roku, (w Warszawie od 2005 roku, w Krakowie od 2008 roku do lipca 2010), nie planujemy zakończenia projektu
- Opis:** projekt obejmuje różnorodne działania skierowane do dzieci i młodzieży oraz nauczycieli mające na celu podniesienie świadomości ekologicznej:

Warsztaty ekologiczne i z zakresu edukacji globalnej w szkołach oraz w ośrodku "Zielona 27" (Łódź)

Dysponujemy zestawem 38 różnych dwugodzinnych warsztatów koncentrujących się wokół takich tematów jak: mała ekologia, ochrona humanitarna zwierząt, ochrona dzikiej przyrody, zdrowy styl życia, prowadzonych metodami aktywizującymi, z wykorzystaniem technik twórczego myślenia, zawierających zabawy plastyczne, parateatralne, zabawy ruchowe, dyskusje, pokazy filmów.

Wynik: w 2011 roku przeprowadzono 145 warsztatów ekologicznych oraz 7 warsztatów edukacji globalnej w szkołach oraz w ośrodku Zielona 27, w których wzięło udział łącznie około 3150 uczniów.

Warsztaty ekologiczne w szkołach (Warszawa)

Warsztaty trwające 2 godziny lekcyjne skupiające się wokół zagadnień konsumpcjonizmu, małej ekologii, humanitarnej ochrony zwierząt, ochrony przyrody oraz zdrowego stylu życia. Zajęcia prowadzone są metodami aktywizującymi, wykorzystującymi aktywność i zaangażowanie uczestników (m.in. gry i zabawy edukacyjne, pokazy i doświadczenia, drama stosowana i techniki parateatralne).

Wynik: w 2011 roku w woj. mazowieckim przeprowadzono 40 warsztatów ekologicznych, w których udział wzięło 934 uczniów.

Warsztaty ekologiczne i przyrodnicze w terenie (Łódź)

Od 2003 lat ODE Źródła organizuje zajęcia terenowe w łódzkich parkach i lasach. Zajęcia w terenie nie tylko urozmaicą szkolną codzienność i pozwolą побыć na łonie natury, ale przede wszystkim uzupełnią realizację edukacji przyrodniczej o bezpośrednie poznawanie przyrody. Zajęcia prowadzone są metodami aktywizującymi, przy dużym udziale obserwacji, zabaw w naturze i wykorzystaniu kart pracy. Dysponujemy zestawem 7 różnych zajęć terenowych.

Wynik: w 2011 roku przeprowadzono 22 warsztaty terenowe, w których udział wzięło łącznie około 500 osób.

Warsztaty przyrodnicze w terenie (Warszawa)

Ponieważ najlepszym nauczycielem przyrody jest ona sama, proponujemy szkołom ofertę zajęć terenowych prowadzonych w lasach i parkach Warszawy i okolic. Podczas warsztatów uczestnicy poprzez obserwacje i kontakt z naturą mogą lepiej poznać i zrozumieć zachodzące w niej procesy i zależności.

Wynik: W 2011 roku w woj. mazowieckim przeprowadzono 4 warsztaty terenowe, w których udział wzięło 88 uczniów.

Warsztaty edukacji regionalnej (Łódź)

Kultura ludowa i dawne tradycje to seria warsztatów dzięki którym uczniowie mają okazję poznać i zrozumieć często zapomniane zwyczaje swoich przodków. Zapoznają się z symboliką poszczególnych

elementów dawnych świąt i obrzędów oraz odkryją zawarte w nich sensy i znaczenia. Dowiadują się też jaki jest rodowód obecnych zwyczajów świątecznych i jak bardzo różnią się one od tych dawnych. Dysponujemy zestawem 6 różnych zajęć o tej tematyce.

Wynik: w 2011 roku przeprowadzono 3 warsztaty edukacji regionalnej, w których wzięło udział około 70 uczniów.

Warsztaty artystyczno-ekologiczne (Łódź)

Zajęcia przeznaczone dla wszystkich typów szkół, podczas warsztatów uczniowie nauczą się rozmaitych technik plastycznych jak czerpanie papieru, zdobienie toreb z materiału, kolażu itp. dowiedzą się dlaczego warto oszczędzać i powtórnie wykorzystywać papier, dlaczego na zakupy warto pójść z własną torbą, poznają różne gatunki roślin i role w kulturze i przyrodzie. Oferta obejmuje 8 różnych tematów zajęć.

Wynik: w 2011 roku odbyło się 60 warsztatów artystyczno-ekologicznych, w których wzięło udział w sumie około 1200 uczniów.

Warsztaty artystyczno-ekologiczne (Warszawa)

Dwugodzinne warsztaty wykorzystujące różne techniki plastyczne m.in. czerpanie papieru, malowanie toreb bawełnianych, decoupage itp. Na zajęciach uczniowie wykonują prace plastyczne oraz dowiadują się jak na co dzień mogą dbać o środowisko i przyczynić się do poprawy jego stanu.

Wynik: w 2011 roku w woj. mazowieckim przeprowadzono 27 warsztatów artystyczno-ekologicznych w których udział wzięło 531 uczniów.

Warsztaty dla przedszkoli (Łódź)

W roku szkolnym 2011/2012 intensywnie rozpoczęto promocję i realizację warsztatów dla dzieci w wieku przedszkolnym. Oferta obejmuje warsztaty ekologiczno-przyrodnicze stacjonarne (11 tematów), warsztaty przyrodnicze w terenie (5 tematów) oraz warsztaty artystyczne (13 tematów). Zajęcia realizowane są w przedszkolach oraz w ośrodku i trwają od 60 do 90 minut.

Wynik: w 2011 roku odbyło się 12 warsztatów dla przedszkoli, w których wzięło udział w sumie 192 dzieci.

Warsztaty dla przedszkoli (Warszawa)

Warsztaty trwają przeważnie 60 minut. Poruszamy na nich zagadnienia małej ekologii, konsumpcjonizmu, humanitarnej ochrony zwierząt, ochrony przyrody czy zdrowego stylu życia. Podczas naszych zajęć dzieci się nie nudzą, ponieważ do nauki służą nam gry, zabawy ruchowe, mini eksperymenty czy rozmaite techniki plastyczne.

Wynik: w 2011 roku w woj. mazowieckim przeprowadzono 70 warsztatów w przedszkolach publicznych i niepublicznych, w których udział wzięło 1391 dzieci.

Dyplom "Młodego Ekologa"

Corocznie kilka tysięcy uczniów korzysta z oferty edukacyjnej Ośrodka, a klasy które przejdą cykl pięciu różnych warsztatów otrzymują dyplom "Młodego Ekologa". Ośrodek Działań Ekologicznych "Źródła" od 1999 roku przyznaje "Dyplom Młodego Ekologa" najaktywniejszym klasom i uczniom, jest on świadectwem zaangażowania w ochronę przyrody. Dotychczas dyplom otrzymało ok. 9170 uczniów z 357 klas, są wśród nich głównie młodzieńcy łódzianie - uczestnicy warsztatów ekologicznych, uczniowie klas współpracujących ze "Źródłami", ale dyplom otrzymało również wielu uczniów z najodleglejszych zakątków Polski, są to uczestnicy "Bardzo Zielonych Szkół" – wycieczek z intensywnym programem ekologicznym.

Wynik: w 2011 roku Dyplom Młodego Ekologa otrzymało w Łodzi 10 klas (około 250 osób), w Warszawie 4 klasy oraz 70 przedszkolaków (łącznie 160 osób) oraz 44 klas uczestniczących w Bardzo Zielonych Szkołach (1002 uczniów).

Biblioteka ekologiczna przy Ośrodku Edukacji i Kultury Ekologicznej „Zielona 27”, Łódź

Ośrodek od kilkunastu lat gromadzi zbiór książek, czasopism, filmów związanych z ochroną środowiska. Posiadamy bogate zbiory publikacji z zakresu edukacji ekologicznej, edukacji globalnej, prawa, ekonomii, organizacji i instytucji ochrony środowiska, ochrony przyrody, praw zwierząt, ochrony konserwatorskiej, zdrowego żywienia, etyki; a także albumy, raporty o stanie środowiska, atlasy oraz prasę ekologiczną.

Biblioteka sukcesywnie pozyskuje nowe pozycje.

Wynik: nie prowadzimy statystyk dotyczących wypożyczenia publikacji z biblioteki.

Ogólnopolskie badanie ankietowe treści i metod edukacji ekologicznej w edukacji formalnej

Celem badania było znalezienie odpowiedzi jakie miejsce zajmuje EE w codziennej pracy szkoły, jakie jest zainteresowanie tą tematyką wśród nauczycieli i uczniów, jak wyglądała realizacja ścieżki ekologicznej dotychczas i jakie są perspektywy rozwoju edukacji ekologicznej po likwidacji ścieżek, jakiego wsparcia oczekują szkoły w realizacji treści ekologiczno-przyrodniczych.

Wynik: badaniem objęto 986 nauczycieli z całej Polski, reprezentujących placówki przedszkolne, szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne. Raport z analizy wyników badań został opublikowany w 2011 r. i rozdystrybuowany do bibliotek uniwersyteckich i pedagogicznych, kuratoriów oświaty, ośrodków doskonalenia nauczycieli, kolegiów nauczycielskich, wydawnictw pedagogicznych.

Analiza programów nauczania oraz podręczników szkolnych

W 2010 r. przeprowadziliśmy analizy podręczników szkolnych oraz programów nauczania z odniesieniem do podstawy programowej (zarówno starej jak i nowej) pod kątem zagadnień związanych z szeroko pojętą edukacją ekologiczną. Celem tego działania było z jednej strony uświadomienie i wywarcie wpływu na autorów i wydawców oraz ministerialnych recenzentów (którzy pośrednio decydują o dopuszczeniu podręczników do użytku), i urzędników Ministerstwa Edukacji Narodowej, z drugiej zaś ułatwienie wyboru podręcznika nauczycielom zainteresowanym wychowywaniem uczniów w duchu ekologicznym.

Wynik: przeanalizowane zostały łącznie 79 podręczniki oraz 20 programów nauczania, w tym: trzy serie podręczników z ćwiczeniami do nauczania zintegrowanego, cztery serie podręczników do przyrody do szkoły podstawowej, trzy serie podręczników do biologii oraz cztery serie do geografii do gimnazjum i trzy serie podręczników do biologii oraz trzy serie do geografii do szkół ponadgimnazjalnych). Raport został opublikowany w 2011 r. i rozdystrybuowany do bibliotek uniwersyteckich i pedagogicznych, kuratoriów oświaty, ośrodków doskonalenia nauczycieli, kolegiów nauczycielskich, wydawnictw pedagogicznych.

Szkolenia dla nauczycieli

Ośrodek organizuje szkolenia dla nauczycieli z zakresu edukacji ekologicznej, prozdrowotnej i regionalnej według swoich programów a także w ramach projektów edukacyjnych realizowanych we współpracy z innymi organizacjami, przygotowujemy również szkolenia na zamówienie. Ponadto prowadzimy punkt konsultacyjny dla nauczycieli.

Wynik: w 2011 roku pracownicy dydaktyczni Ośrodka zorganizowali i przeprowadzili następujące szkolenia:

- „Ekozorientowani: Edukacja globalna”, Pabianice, 8 godzin, 21 uczestników
- „Gry i zabawy przyrodnicze w terenie”, na zlecenie WODN w Piotrkowe Trybunalskim, 25 uczestników
- „Nie znikaj – szkolenia nt. ochrony bioróżnorodności” – 12-godzinne szkolenie dla trenerów oraz 45 pięciogodzinnych szkoleń dla nauczycieli, łącznie 237 godzin, 881 uczestników
- 3 pięciogodzinne szkolenia dla nauczycieli – szkolnych koordynatorów projektu „Nie bój żaby!”, łącznie 56 uczestników
- „Zmiany klimatu a ubóstwo” w ramach studiów podyplomowych „Edukacja globalna”, 4 godziny, 34 uczestników
- „Edukacja konsumencka i sprawiedliwy handel”, w ramach studiów podyplomowych „Edukacja globalna”, 8 godziny, 28 uczestników
- „Edukacja ekologiczna w terenie” dwuetapowe szkolenie dla trenerów edukacji ekologicznej zrekrutowanych do realizacji Bardzo Zielonych Szkół, łącznie 24 godziny, 25 uczestników
- „Wychodzą z cienia podwórkowe wspomnienia” – 3 seminaria upowszechniające idee tradycyjnych gier i zabaw, łącznie 15 godzin i 63 uczestników.

Opracowywanie materiałów dydaktycznych

Pracownicy, wolontariusze oraz zleceniobiorcy ośrodka rocznie opracowują nowe scenariusze zajęć, programy edukacyjne, programy szkoleń, materiały szkoleniowe i prezentacje wykorzystywane podczas bieżącej pracy ośrodka.

- Wynik:** w roku 2011 opracowano:
- Gosia Świderek, Karolina Baranowska, 10 scenariuszy zajęć nt. bioróżnorodności
 - Gosia Świderek, Bardzo Zielone Szkoły – podręcznik trenera edukacji ekologicznej, 30 str.
 - Marlena Nowaczyk, opisy 25 dawnych gier podwórkowych (opublikowane na stronie zabawy.zrodla.org)
 - Gosia Świderek, Ekoznaki – gra dydaktyczna
 - Gosia Świderek, Drzewa i krzewy Polski – gra w rodzinie, gra dydaktyczna
 - Magdalena Lasocka, Gosia Świderek, koncepcje warsztatów ekologicznych dla przedszkoli
 - ok. 14 prezentacji na potrzeby szkoleń, warsztatów i spotkań

Wydawnictwa

Ośrodek od początku swego istnienia prowadzi działalność wydawniczą, znaczące pozycje wydane w ubiegłych latach to:

- B. Stawicka, S. Ruciński „Ekologia mieszcucha”
B. Stawicka, G. Świderek „Ekologia mieszcucha po raz drugi”
G. Świderek, K. Krakowska „Spacery po zielonej Łodzi”
cykl przewodników po parkach kolejnych województw (“Parki i ogrody woj. ...”)
G. Świderek, K. Wychowałek „Psubraty. Jak pomóc zwierzętom?”
G. Świderek „Psubraty. Ochrona humanitarna zwierząt”
A. Bańkowska, M. Pawełczak „ABC Segregacji”
G. Świderek (red.) „Szkolne ogrody - zielone pracownie”
M. Pawełczak, P. Mazurek, A. Bańkowska, M. Kuzia, B. Perkowska „Sklep → wysypisko: ulica jednokierunkowa?”
G. Świderek (red.), P. Chylarecki, M. Wiśniewska, K. Smolnicki, M. Szyrmer „U źródeł Natury”
G. Świderek, A. Wnuk „Nie podgrzewaj atmosfery”
G. Świderek (red.), A. Bogusiak, P. Chylarecki, R. Cyglicki, R. Gawlik, K. Gorczyca, R. Jasiński, M. Jermaczek-Sitak, K. Smolnicki, M. Szyrmer, G. Świderek, A. Wajrak, M. Wiśniewska „Taką mamy naturę”

- Wynik:** w 2011 wydano osiem publikacji książkowych oraz grę dydaktyczną.

Kto ma czas na ekologię? Raport z badania edukacji ekologicznej w edukacji formalnej

Krzysztof Wychowałek, Gosia Świderek

ISBN 978-83-932700-1-9

Łódź 2011, wydanie I

Badanie zostało przeprowadzone w 2010 roku na grupie 986 nauczycieli z całej Polski. Celem badania była diagnoza aktualnego sposobu realizacji treści ekologicznych w ramach edukacji formalnej oraz uzyskanie informacji na temat potrzeb i oczekiwań nauczycieli. Badanie zostało przeprowadzone w formie anonimowej ankiety składającej się z 49 pytań. Pełna wersja książki: www.zrodla.org/pdf/raport-ankiety.pdf

Gdzie schowała się ekologia? Raport z analizy podręczników

Gosia Świderek

ISBN 978-83-932700-0-2

Łódź 2011, wydanie I

Choć podstawa programowa zawiera na wszystkich poziomach nauczania różnych przedmiotów treści z zakresu edukacji ekologicznej, to od autorów i wydawców podręczników zależy, w jaki sposób o nich napiszą i czy wykorzystają możliwość

poszerzenia innych treści o kontekst ekologiczny lub przykłady wpisujące się w ideę edukacji dla zrównoważonego rozwoju. Nie analizowaliśmy treści podręczników pod kątem zgodności z podstawą, gdyż to zrobili ministerialni recenzenci przed dopuszczeniem podręczników do użytku. Zajęliśmy się wyłącznie ujęciem problemów ekologicznych.

Pełna wersja książki: www.zrodla.org/pdf/raport-podreczniki.pdf

Nie znikaj. Materiały dla nauczycieli

Marta Jermaczek-Sitak, Karolina Baranowska, Gosia Świderek

ISBN 978-83-928246-9-5

Łódź 2011, wydanie I

Publikacja wydana jako element pakietu dla nauczycieli uczestniczących w organizowanych w ramach projektu "Nie znikaj" szkoleniach oraz konkursie dla szkół. Zawiera podstawowe informacje o bioróżnorodności, jej zagrożeniach i ochronie, dziesięć scenariuszy zajęć dla różnych grup wiekowych oraz karty pracy.

Pełna wersja książki: www.bioroznorodnosc.edu.pl/documents/scenariusze_web.pdf

Zwierzęta z różnych stron świata. Gra dydaktyczna

Gosia Świderek, współpraca Karolina Baranowska

opracowanie graficzne: Michał Wenski/kooperatywa.org

Łódź 2011, wydanie I

Gra wydana w ramach projektu "Nie znikaj". W pudełku znajduje się: duża, składana płócienna mapa świata, 56 pięknie ilustrowanych kart zwierząt, 235 kart z opisami gatunków, instrukcja. Nakład pierwszego wydania to 1000 egzemplarzy.

Więcej informacji: www.zrodla.org/pdf/gra_web.pdf lub www.bioroznorodnosc.edu.pl

Wychodzą z cienia podwórkowe wspomnienia. Scenariusze gier i zabaw.

Redakcja: Marlena Nowaczyk

Opracowanie opisów gier i zabaw: Dorota Zasina, Marlena Nowaczyk

ISBN: 978-83-932700-6-4

Łódź 2011, wydanie I

W książce prezentujemy 12 zabaw podwórkowych (m.in. klasy, cymbergaj, serso, ziemniak, klipa) oraz zwycięskie prace konkursowe projektu pod tym samym tytułem. Książka ilustrowana jest zdjęciami z warsztatów i pikniku dawnych zabaw.

Pełna wersja książki: zabawy.zrodla.org/pliki/wychodza-z-cienia-podworkowe-wspomnienia-web.pdf

Płazy Warszawy

Publikacja powstała jako element projektu „Nie bój żaby!”

Redakcja: Agnieszka Wnuk, Anna Sikora, Agnieszka Bańkowska

Konsultacje merytoryczne: dr Paweł Koperski

ISBN 978-83-932700-2-6

Warszawa 2011, wydanie I

Pełna wersja książki: zaba.zrodla.org/images/publ/plazy-warszawy.pdf

Płazy Łodzi

Publikacja powstała jako element projektu „Nie bój żaby!”

Redakcja: Agnieszka Wnuk, Anna Sikora, Agnieszka Bańkowska

Konsultacje merytoryczne: dr Paweł Koperski

ISBN 978-83-932700-3-3

Warszawa 2011, wydanie I

Pełna wersja książki: zaba.zrodla.org/images/publ/plazy-lodzi.pdf

Płazy Krakowa

Publikacja powstała jako element projektu „Nie bój żaby!”
Redakcja: Agnieszka Wnuk, Anna Sikora, Agnieszka Bańkowska
Konsultacje merytoryczne: dr Paweł Koperski
ISBN 978-83-932700-5-7
Warszawa 2011, wydanie I
Pełna wersja książki: zaba.zrodla.org/images/publ/plazy-krakowa.pdf

Płazy Poznania

Publikacja powstała jako element projektu „Nie bój żaby!”
Redakcja: Agnieszka Wnuk, Anna Sikora, Agnieszka Bańkowska
Konsultacje merytoryczne: dr Paweł Koperski
ISBN 978-83-932700-4-0
Warszawa 2011, wydanie I
Pełna wersja książki: zaba.zrodla.org/images/publ/plazy-poznania.pdf

Promocja w internecie

Stowarzyszenie poza witryną poświęconą stowarzyszeniu i jego bieżącej działalności posiada także kilkanaście tematycznych stron internetowych. Najważniejsze strony internetowe

- strona stowarzyszenia <http://www.zrodla.org> – 12.000 wejść/m-c
- Bardzo Zielone Szkoły <http://www.zieloneszkoly.pl> – 2.000 wejść/m-c
- Źródła OPP <http://opp.zrodla.org> – 100.000 wejść/m-c (w okresie I-IV)
- Parki i ogrody <http://www.parki.org.pl> – 15.000 wejść/m-c
- U źródeł Natury <http://natura2000.zrodla.org> – 1.500 wejść/m-c
- Nie podgrzewaj atmosfery <http://www.klimat.edu.pl> – 1.200 wejść/m-c
- Psubraty <http://www.zwierzeta.edu.pl> – 1.200 wejść/m-c
- Szkolne ogrody – zielone pracownie <http://www.ogrody.edu.pl> – 800 wejść/m-c
- Ekozorientowani <http://eko.edu.pl>

Ponadto Źródła prowadzą strony projektów: eduglob.zrodla.org, w-trawie.zrodla.org, h2o.zrodla.org, bioroznorodnosc.edu.pl, zaba.zrodla.org, recykling.edu.pl a także blog zielona.edu.pl. Profile ODE Źródła na portalach społecznościowych Facebook (1900 fanów), Nasza Klasa, Ammodo. Informacje o wydarzeniach i projektach zamieszczane są na portalach oświatowych, przyrodniczych, stronach ośrodków doskonalenia nauczycieli i kuratorów.

Ośrodek „Zielona 27” w Łodzi

- Cele:** stworzenie miejsca przyjaznego osobom chętnym do działań na rzecz przyrody, społeczności lokalnej i globalnej oraz rozwoju osobistego, wspieranie twórczej aktywności łodzian, zachęcenie do samodzielnych inicjatyw i realizowania własnych pomysłów dotyczących ekologii, rozwoju zrównoważonego, zdrowego stylu życia oraz rozwoju demokracji lokalnej.
- Adresaci:** społeczność lokalna, mieszkańcy aglomeracji łódzkiej bez ograniczeń wiekowych, organizacje pozarządowe i indywidualni twórcy
- Zasięg:** aglomeracja łódzka
- Terminy:** od września 2008
- Opis:** projekt obejmuje różnorodne działania skierowane do osób indywidualnych, które chcą spędzać czas aktywnie i twórczo, a jednocześnie w zgodzie z środowiskiem. Proponujemy zajęcia popołudniowe i weekendowe oraz nieodpłatne użyczenie sali inicjatywom pozarządowym..

Popołudniowa oferta Ośrodka

W ośrodku w 2011 roku odbywały się popołudniowe zajęcia skierowane do odbiorców indywidualnych realizowane we współpracy z różnymi instytucjami i prowadzącymi.

- Przestrzeń Ruchu i Ciała – zajęcia ruchowe z elementami relaksacji, arteterapii i tańca współczesnego
- Warsztaty rozwoju osobistego
- Relaksacja przy dźwiękach gongów i mis himalajskich
- Warsztaty komunikacji interpersonalnej
- Forum Głębokiej Demokracji
- Amatorski Klub Fotograficzny – warsztaty fotograficzne, plenery, kurs „podstawy podstaw”, klub dyskusyjny
- Spotkania językowe dla seniorów Klubu Przyjaciół Ekspresu Ilustrowanego
- Klub japońskiego masażu Shiatsu
- Medytacje buddyjskie prowadzone przez Związek Garuda

Zajęcia sobotnie

Oprócz zajęć w tygodniu, ośrodek „żyje” również w weekendy. W 2011 odbywały się m.in.

- Rodzinne Soboty – bezpłatne warsztaty artystyczno-ekologiczne: W 2008 roku Źródła rozpoczęły organizację zajęć skierowanych do szerokiego grona odbiorców w każdym wieku. Warsztaty organizowane są w sobotnie popołudnia poprzedzające różne święta kalendarzowe i dni związane z przyrodą i ekologią. Zajęcia mają charakter otwarty, animacyjny. Uczestnicy w twórczej atmosferze i z pomocą instruktorów tworzą własnoręczne upominki, prezenty, dekoracje i przedmioty codziennego użytku. Podczas warsztatów zwracamy szczególną uwagę na świadomą konsumpcję i możliwość samodzielnego wykonania przedmiotów i wykorzystania naturalnych materiałów (ścinki materiałowe, papier, tektura, pudełka, tasiemki). Tematyka spotkań, które odbyły się w 2011 roku: dzień babci i dziadka – 22.01, walentynki – 12.02, witamy wiosnę – 19.03, papier czerpany – 18.06, zwierzęca – 08.10, maraton filmowy – globalne śniadanie – 19.11, mikołajkowa niedziela – 04.12.
- Amatorski Klub Fotograficzny: oprócz zajęć czwartkowych AKF w soboty organizuje plenery i studio fotograficzne.
- Klub Tradycyjnej Kultury Japonii: raz w miesiącu odbywają się spotkania klubu prowadzone przez przedstawicieli Towarzystwa Polsko-Japońskiego. Wśród tematów poruszanych na spotkaniach znajdują się m. in. mity nt. Japonii, warsztaty orgiami, temat: mitologia, religia, duchowość i święta Japonii, japońska etykieta i życie codzienne, ceremonia herbaciana, malarstwo tuszem i kaligrafia, literatura japońska, media w Japonii, kimona i ozdoby. Odbywają się prelekcje, prezentacje i warsztaty, wszystkie spotkania są bezpłatne.
- Relaksacja przy dźwiękach gongów i mis himalajskich. Podczas kameralnego „koncertu” uczestnicy leżąc na matach doświadczają subtelnych wibracji przenoszonych przez akustyczne fale. Kąpiel w przenikających ciało i umysł dźwiękach prowadzi do szybkiego odprężenia i wyciszenia poprzez redukcję napięć fizycznych i emocjonalnych m.in. dzięki spowolnieniu częstotliwości pracy mózgu.

Udostępnianie sali warsztatowej

Aby wspierać aktywność łodzian promujemy Ośrodek jako otwarte miejsce spotkań, animacji i twórczości. Udostępniamy salę i zaplecze osobom, które mają chęć prowadzenia zajęć artystycznych, ekologicznych i rozwojowych, wspieramy marketingowo ciekawe pomysły.

W 2011 roku udostępnialiśmy bezpłatnie salę na spotkania organizacji pozarządowych, inicjatyw obywatelskich. Regularnie spotkania w ośrodku organizowała Towarzystwa Pomocy Głuchoniewidomym, grupa lokalna Greenpeace Polska, Stowarzyszenie Chorych na Epilepsję - Grupa Wsparcia EPI, Kolomotywa – stowarzyszenie działające na rzecz osób niepełnosprawnych i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Bardzo Zielone Szkoły

- Cele:** urozmaicenie i wzmocnienie formalnej (szkolnej) edukacji ekologicznej, prezentacja zachowań prośrodowiskowych, budzenie świadomości ekologicznej
- Adresaci:** przedszkolaki, uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych
- Zasięg:** ogólnopolski
- Terminy:** rozpoczęcie 2001 r., projekt wieloletni, nie planujemy zakończenia projektu
- Opis:** Wychodząc z założenia iż ważną częścią edukacji ekologicznej, zwłaszcza dla młodzieży z miasta jest bezpośredni kontakt z przyrodą Ośrodek Działań Ekologicznych "Źródła" od 2002 roku zajmuje się organizacją kilkudniowych wycieczek z intensywnym programem ekologicznym. Dla podkreślenia wysokiej jakości merytorycznej takich wyjazdów, nazywamy je "Bardzo Zielonymi Szkołami". "Bardzo zielone szkoły" są odpowiedzią na coraz częstsza dewaluację terminu "zielona szkoła", która sprowadza się jedynie do wyjazdu połączonego ze zwiedzaniem pobliskiego zabytku i ogniska. W programie naszych wycieczek zawarliśmy zapoznanie uczestników z wartościami przyrodniczymi i kulturowymi okolicy oraz zagrożeniami dla danego terenu, wycieczki do rezerwatów, zajęcia warsztatowe w terenie, zabawy integracyjne. Uczniowie zdobywają zarówno wiedzę przyrodniczą: zapoznają się z gatunkami roślin i zwierząt, rodzajami siedlisk, poznają gatunki chronione; jak i wiadomości o historii i kulturze regionu, zabytkach i życiu lokalnych społeczności. W trakcie wycieczki zapewniamy uczniom szeroki wachlarz zagadnień i technik zajęć. Chcemy zaciekawić i zainspirować dzieci i młodzież do szukania wiedzy w kontaktach z przyrodą i ludźmi. Preferujemy naukę poprzez zabawę i aktywne uczestnictwo w warsztatach. Proponowane przez nas zajęcia dopasowane są treści zarówno starej jak i nowej podstawy programowej. Wycieczki odbywają się do 10 miejscowości (Spała, Bachotek, Duszniki-Zdrój, Muszyna, Jastrzębia Góra, Rabka Zdrój oraz Wysowa Zdrój, Czarne, Rodowo i Mielnik).
- Wyniki:** W 2011 roku zorganizowano 28 wyjazdów na Bardzo Zielone Szkoły dla 44 klas, w sumie dla 1002 uczniów z różnych zakątków Polski. Na nasze BZS jeździło w ciągu sezonu 16 różnych trenerów. Nasza oferta cieszy się zdecydowanie największą popularnością wśród nauczycieli szkół podstawowych, w tym roku zorganizowaliśmy wyjazdy tylko dla 4 gimnazjów. Organizowaliśmy głównie wyjazdy pięciodniowe, choć odbyły się również wyjazdy 3 i 4 dniowe.
- W 2011 roku oferta rozszerzyła się o kolejne 4 miejscowości, odświeżono programy edukacyjne dla poszczególnych grup wiekowych, przebudowano całkowicie stronę internetową projektu, wydano pocztówki promocyjne z ilustracjami Katarzyny Bajerowicz.

Ekozorientowani – razem dla edukacji

- Cele:** Nadrzędnym celem projektu jest podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa poprzez podnoszenie jakości edukacji ekologicznej (zarówno formalnej, jak i nieformalnej). Choć w projekcie często posługujemy się ugruntowaną nazwą „edukacja ekologiczna”, to działania objęte projektem obejmują zagadnienia i sposób myślenia edukacji dla zrównoważonego rozwoju, czyli holistyczne spojrzenie na problemy świata, całościowe ujęcie procesów, przenikanie się tematów, a przede wszystkim przeniesienie akcentu ze zdobywania wiedzy na kształtowanie postaw.
- Adresaci:** osoby profesjonalnie zajmujące się edukacją ekologiczną, metodycy, edukatorzy, wydawcy podręczników, nauczyciele akademicy (uczestnicy konferencji i współtwórcy forum); nauczyciele, trenerzy, animatorzy, aktywiści, studenci (uczestnicy szkoły trenerów ekologicznych); uczestnikami pośrednimi są uczniowie.
- Zasięg:** ogólnopolski
- Terminy:** październik 2011 – czerwiec 2013
- Opis:** Projekt składa się z kilku niezależnych komponentów, które łączy wspólna idea podnoszenia jakości edukacji ekologicznej w Polsce, poprzez analizę i monitoring istniejącej sytuacji, szkołę trenerów ekologicznych, warsztaty metodyczne dla nauczycieli

(wsparcie oferty edukacyjnej ośrodków doskonalenia nauczycieli w mniejszych miejscowościach), konferencję.

Wyniki: W 2011 roku opracowano identyfikację wizualną projektu, powstała też strona internetowa oraz pierwsze materiały szkoleniowe. Zaplanowano pierwsze warsztaty metodyczne dla nauczycieli i przeprowadzono pierwsze szkolenie. Ustalono listę ekspertów prowadzących zajęcia w ramach Szkoły Trenerów Edukacji Ekologicznej. Kontynuowano prace nad przygotowaniem ogólnopolskiej konferencji „**Współczesne wyzwania edukacji ekologicznej w Polsce**”, która odbędzie się wiosną 2012 roku. Założenia programowe i zakres tematyczny konferencji są efektem prac grupy roboczej, która została powołana w 2010 r. w celu diagnozy największych współczesnych wyzwań edukacji ekologicznej oraz szans i zagrożeń ich realizacji. Grupa robocza w swojej analizie wykorzystywała wyniki ogólnopolskiego badania ankietowego przeprowadzonego przez „Źródła”. Do udziału w konferencji w roli prelegentów zaproszono m.in. przedstawicieli instytucji akademickich, placówek oświatowych, organizacji pozarządowych, ośrodków edukacji.

Nie bój żaby!

Cele: podniesienie świadomości mieszkańców terenów zurbanizowanych na temat płazów występujących w ich bezpośrednim sąsiedztwie, poznanie zagrożeń, które dotyczą płazy oraz sposobów ochrony tej grupy zwierząt, z uwzględnieniem specyfiki warunków miejskich.

Adresaci: uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych, nauczyciele oraz mieszkańcy Warszawy, Łodzi, Krakowa i Poznania.

Zasięg: województwa mazowieckie, łódzkie, małopolskie oraz wielkopolskie.

Terminy: październiki 2010 – grudzień 2011 r.

Opis: Tematyką projektu jest ekologia, zagrożenia i ochrona gatunków płazów. Projekt przewiduje: szkolenia dla nauczycieli i warsztaty dla uczniów – kameralne (w szkołach) oraz terenowe, w czasie których uczniowie przeprowadzą inwentaryzację (spis gatunków płazów) występujących w miejskich zbiornikach wodnych. Wyniki zebrane podczas inwentaryzacji zostaną przedstawione na międzyszkolnych konferencjach oraz opracowane w formie broszury. Ponadto aby tematyka projektu dotarła do szerszego grona odbiorców zaplanowano również otwarte seminaria dla mieszkańców miast, w których realizowany będzie projekt.

Wyniki: W roku 2011 przeprowadzono 3 szkolenia dla nauczycieli, łącznie 56 uczestników. Przeprowadzono 160 warsztatów kameralnych – 320 godzin lekcyjnych (80 warsztatów „Płazi świat” i 80 warsztatów „Pocałuj żabkę w łapkę”), łącznie wzięło w nich udział 1803 uczniów oraz 80 nauczycieli. Zrealizowano również 80 warsztatów terenowych – ok. 240 godzin, łącznie wzięło w nich udział 1742 uczestników i 80 nauczycieli. W ramach zajęć terenowych zinventaryzowano herpetologicznie (zbadano stan populacji płazów) 80 zbiorników wodnych. Dokonano również analizy stanu zbiorników (zagrożenia i propozycje ochronne). Na podstawie inwentaryzacji opracowano i wydrukowano cztery broszury: „Płazy Warszawy”, „Płazy Łodzi”, „Płazy Poznania” i „Płazy Krakowa” w nakładzie po 1000 szt. każda. Zorganizowano 16 międzyszkolnych konferencji uczniowskich podczas których uczniowie dzielili się z kolegami wynikami swoich badań, w konferencjach wzięło udział 1609 uczestników. Zorganizowano także cztery otwarte trzygodzinne seminaria popularnonaukowe.

Nie znikaj! Konkurs o bioróżnorodności

- Cele:** Celem projektu edukacyjnego "Nie znikaj" jest przekazanie w atrakcyjnej formie wiedzy nt. bioróżnorodności i zagrożeń związanych z jej utratą oraz zachęcenie do postaw i wyborów w życiu codziennym, które mogłyby spowalniać proces zanikania różnorodności biologicznej i wymierania wielu gatunków zwierząt.
- Adresaci:** uczniowie i nauczyciele wszystkich typów szkół na terenie całej Polski
- Zasięg:** projekt ogólnopolski
- Terminy:** październik 2010 - lipiec 2011
- Opis:** Projekt składał się z 2 etapów: przygotowawczego, a następnie właściwego konkursu dla uczniów.

W pierwszym etapie na terenie całej Polski przeprowadzone zostały szkolenia dla nauczycieli (w sumie 45, ok. 2-3 w każdym województwie). Warsztaty prowadzili trenerzy z różnych regionów kraju, wybrani drogą otwartej rekrutacji i odpowiednio przeszkoleni przez „Źródła”. Następnie nauczyciele-uczestnicy szkoleń przeprowadzili w swoich szkołach warsztaty dla uczniów.

W drugim etapie uczniowie, którzy zapoznali się już z zagadnieniem bioróżnorodności, przystąpili do konkursu. Polegał on na wykonaniu dowolną techniką plastyczną mapy świata z gatunkami zagrożonymi wyginięciem oraz przygotowaniu w swojej miejscowości „Marszu ginących gatunków” - przemarszu ulicami w strojach/maskach zwierząt, podczas którego uczniowie-zwierzęta milczeniem lub hasłami zwracali uwagę odbiorców na problem wymierania gatunków. Większość imprez odbyła się w Światowym Dniu Bioróżnorodności 22 maja.

- Wyniki:** Projekt odniósł duży sukces. Przeszkolono prawie 900 nauczycieli. W konkursie wzięło udział ok. 60 placówek z całej Polski, spośród których wyłoniono 10 laureatów. Efekty pracy dzieci i nauczycieli były imponujące, wiele ze zorganizowanych przez szkołę marszów stało się lokalnym wydarzeniem, pojawiło się wiele relacji w mediach. Powstała też strona internetowa, na której znajdują się informacje o bioróżnorodności i sposobach jej ochrony, mapa z ginącymi gatunkami zwierząt i ich opisami oraz scenariusze zajęć. Wyprodukowano także 1100 egzemplarzy gry edukacyjnej „Zwierzęta z różnych stron świata”, która zbiera bardzo pozytywne recenzje.

Poradnik odpadnik

- Cele:** Celem projektu jest aktywizacja uczniów i szkół do działań związanych z bezpiecznym pozbywaniem się odpadów problemowych (w tym niebezpiecznych) w miejscach zamieszkania uczniów. Rozpowszechnienie w społeczności lokalnej wiedzy o możliwościach pozbycia się tych odpadów. Zachęcenie do pozbywania się ww odpadów w zgodzie z obowiązującymi przepisami.
- Adresaci:** szkoły podstawowe i gimnazja oraz lokalne społeczności zamieszkujące w pobliżu szkół biorących udział w projekcie
- Zasięg:** woj. podlaskie, wielkopolskie, mazowieckie, łódzkie, małopolskie
- Terminy:** wrzesień 2010 - lipiec 2011
- Opis:** Projekt dotyczy odpadów problemowych (w tym niebezpiecznych) – jakie są związane z nimi zagrożenia, czemu nie należy ich się pozbywać razem z pozostałymi odpadami komunalnymi. Projekt przewiduje szkolenie dla nauczycieli i warsztaty dla uczniów. Uczniowie mają dowiedzieć się gdzie można się pozbyć odpadów problemowych jak najbliżej ich miejsca zamieszkania. Następnie opracowują broszurę, która ma informować i zachęcać do oddawania odpadów w odpowiednich punktach. Organizator drukuje broszury i wysyła do szkół. Po otrzymaniu broszur szkoły przeprowadzają kampanię społeczną dla okolicznych mieszkańców. Szkoła organizuje też imprezę edukacyjną dla lokalnej społeczności. Przewidziano nagrodzenie najlepszych projektów broszur.
- Wyniki:** W projekcie brało udział 100 szkół. W czynne działania w projekcie zaangażowanych było ok. 2500 uczniów i nauczycieli. W ramach projektu w roku 2011 zorganizowano 1 szkolenie

dla nauczycieli oraz 79 warsztatów dla uczniów. Działa również strona internetowa projektu (w 2011 roku 17115 wejść, w sumie ok. 1450/mc). Uczestnicy stworzyli 117 projektów broszur informacyjnych dla mieszkańców swoich osiedli lub miejscowości dot. postępowania z tzw. odpadami problemowymi (projekty broszur dostępne są na stronie internetowej projektu). 100 z tych projektów zostało oddanych do druku po 1000 szt. każdy. Łącznie w projekcie wydrukowanych zostało 100 000 sztuk poradników przygotowanych przez uczniów. Dodatkowo 50 uczniów z 9 szkół zostało nagrodzonych decyzją jury (plecakami sportowymi oraz dyplomami) za najlepszy projekt broszury.

Wychodzą z cienia podwórkowe wspomnienia

- Cele:** Głównym celem projektu jest zachowanie "przy życiu" i upowszechnianie dawnych zabaw i gier podwórkowych a także piosenek i obyczajów związanych z Łodzią, stanowiących nieformalną, a przez to bliską i autentyczną dla mieszkańców część kultury i dziedzictwa regionu łódzkiego.
- Adresaci:** ogół społeczeństwa w tym szczególnie seniorzy, dzieci wraz z rodzicami, nauczyciele, wychowawcy i animatorzy.
- Zasięg:** województwo łódzkie
- Terminy:** maj – październik 2011
- Opis:** Projekt jest unikatowym przedsięwzięciem, którego głównym celem jest zachowanie i upowszechnianie dawnych zabaw, gier. Przywołując zapomniane gry, zabawy i tradycję wspólnego spędzania czasu, chcemy zachęcić Łodzian do zainteresowania się obyczajami naszego regionu, wspomnień z dzieciństwa, które mogą stanowić pierwszy krok na drodze zwiększenia integracji społecznej i rozjaśnienia wizerunku Łodzi.
- Wyniki:** W ramach projektu zrekrutowano 28 seniorów i zorganizowano dwa pięciogodzinne spotkania z nimi, których celem było przypomnienie i spisanie reguł dawnych zabaw podwórkowych. Opracowano reguły 24 gier i zabaw oraz przeprowadzono 10 warsztatów testujących poprawność opisanych reguł a jednocześnie upowszechniających dawne gry wśród dzieci. Następnie zredagowano i wydano nakładzie 600 egz. publikację książkową zawierającą opisy 12 zabaw oraz zwycięskie prace konkursowe, publikacja była dystrybuowana do szkół i bibliotek oraz wśród osób uczestniczących w seminariach. Dodatkowo powstała broszurka z opisami trzech tradycyjnych gier regionu łódzkiego (klipa, serso, klasy). Broszurka wydana w nakładzie 1000 egz. była dystrybuowana podczas Dawnych Gier i Zabaw, który odbył się 20 sierpnia w Parku Staromiejskim w Łodzi. Podczas sześciogodzinnego pikniku odbywały się warsztaty gier i zabaw: nauka zasad gry w klipę, palanta, kapsle, klasy, cymbergaja, zabawy i zabawki z papieru, guzików i sznurka, wariacje ze skakanką i gumą, warsztaty rękodzieła: nauka samodzielnego wykonywanie ozdób, dekoracji i biżuterii z naturalnych materiałów oraz animacje rodzinne: wyścigi w workach, wyścigi z fajerką, zawody przeciągania liny, zawody gry w „monety”, wielkoformatowe rysunki kredą na asfalcie, poszukiwanie śladów natury techniką frottage, puszczenie gigantycznych baniek. W pikniku udział wzięło ok. 500 osób. Dodatkowym elementem projektu był konkurs literackiego „Wspomnienie z podwórka” dla dorosłych mieszkańców woj. łódzkiego. Ponadto zorganizowano trzy seminaria upowszechniające dla łącznie 63 uczestników. Relacje z imprezy pojawiły się zarówno w mediach lokalnych jak i ogólnopolskich.
- Projekt został nagrodzony przez Narodowe Centrum Kultury i został zaprezentowany w wydanej przez NCK publikacji „Edukacja + Animacja”. Projekt był prezentowany podczas ogólnopolskich IV Targów Gier i Zabawek w Łodzi. Projektem zainteresowało się również Muzeum Zabawy i Zabawek w Kielcach, chcąc adaptować ideę na grunt woj. świętokrzyskiego.
- Więcej informacji (w tym pełne wersje publikacji, ilustrowane zdjęciami oraz filmikami opisy gier i zabaw) na stronie internetowej projektu zabawy.zrodla.org

Pro-Ekologiczny Konstantynów Łódzki

- Cele:** Podniesienie świadomości ekologicznej dzieci.
- Adresaci:** przedszkolaki oraz uczniowie szkół podstawowych
- Zasięg:** gmina Konstantynów Łódzki
- Terminy:** luty – czerwiec 2011
- Opis:** W ramach projektu „Pro-ekologiczny Konstantynów Łódzki” dofinansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła” przeprowadził zajęcia warsztatowe dla dzieci z pięciu placówek oświatowych z terenu Konstantynowa Łódzkiego: dwóch przedszkoli i trzech szkół podstawowych. Warsztaty prowadzone były w dwóch turach – w okresie od lutego do marca odbywały się w wyżej wymienionych placówkach warsztaty stacjonarne, po dwa warsztaty dla każdej z klas. Każdy warsztat trwał dwie godziny lekcyjne. W okresie od kwietnia do czerwca trenerki „Źródła” prowadziły warsztaty terenowe, również po dwa dla każdej z grup. Zajęcia odbywały się na terenach zielonych w pobliżu szkół lub przedszkoli i w okolicznych lasach. Warsztaty terenowe trwały dwie godziny zegarowe. Wszystkie warsztaty podzielone były na kategorie wiekowe, dopasowane do możliwości uczniów na poszczególnych poziomach nauczania.
- Wyniki:** W warsztatach wzięło udział 18 klas ze szkół podstawowych oraz 10 grup przedszkolnych, w sumie około 570 dzieci, przeprowadzono łącznie 72 warsztaty.

AKADEMIA ISO – szkolenia, coaching, staże

(projekt Instytutu Spraw Obywatelskich realizowany w partnerstwie z ODE Źródła)

- Cele:** Celem projektu jest przeszkolenie i zorganizowanie pięciomiesięcznych staży dla 30 osób, które zdobędą doświadczenie zawodowe i dodatkowe kwalifikacje, poszerzyszą swoje horyzonty i dowiedzą się, jak działa organizacja pozarządowa.
- Adresaci:** nieaktywni zawodowo mieszkańcy województwa łódzkiego w wieku od 18 do 25 lat
- Zasięg:** województwo łódzkie
- Terminy:** kwiecień 2010-marzec 2011
- Opis:** Projekt obejmował 4 elementy: szkolenie, staż w organizacjach pozarządowych, spotkania szkoleniowo-doradcze i regularny coaching. W ramach projektu płatny staż w Źródłach w pełnym wymiarze godzin odbyło 6 osób. Stażyści mieli możliwość uczestniczenia w organizowanych przez Źródła szkoleniach m.in. z zakresu edukacji globalnej, odpowiedzialnej konsumpcji, Fair Trade, zabaw ekologicznych i przyrodniczych w terenie. W zależności od indywidualnych preferencji i zainteresowań mogli zdobywać doświadczenie w prowadzeniu warsztatów o tematyce ekologicznej, promocji i organizacji happeningów i imprez plenerowych, tworzeniu scenariuszy zajęć, koordynowaniu projektów, obsłudze programu bibliotecznego czy kontaktach z mediami.
- Wyniki:** W 2011 pięciomiesięczny płatny staż w Źródłach w wymiarze 40 godzin tygodniowo odbyły 3 osoby. Jedna ze stażystek została następnie zatrudniona jako samodzielna koordynatorka projektu.

Kupuj odpowiedzialnie Zabawki

(projekt Polskiej Zielonej Sieci, w woj. łódzkim realizowany w partnerstwie z ODE Źródła)

- Cele:** Projekt zrodził się z przekonania, że żadne dziecko nie chciałoby się bawić lalkami ani klockami wyprodukowanymi kosztem czyjejś krzywdy. Celem projektu jest uświadomienie tego zwłaszcza młodym rodzicom i nauczycielom, ale także każdemu kto kupuje prezenty dla najmłodszych, oraz zmobilizowanie społeczeństwa do podjęcia działania na rzecz społecznej odpowiedzialności biznesu.
- Adresaci:** konsumenci, dziennikarze, firmy importujące zabawki z krajów rozwijających się
- Zasięg:** międzynarodowy, ODE Źródła odpowiada za realizację projektu w woj. łódzkim

Terminy:	2009 - 2011
Opis:	Projekt jest częścią europejskiej kampanii „ Stop Toying Around ”, która jest wspólnym przedsięwzięciem organizacji pozarządowych z Austrii, Czech, Francji, Polski i Rumunii. Zaangażowana w działania jest też międzynarodowa rada przemysłu zabawkarskiego, krajowe organizacje patronackie w tej branży oraz związki zawodowe. Zostało zapoczątkowane tworzenie kampanii społecznej. Wydane zostały ulotki i poradniki dla aktywistów, uruchomiono stronę internetową oraz newslettery z informacjami, których dostarcza partnerska organizacja z Hong-Kongu. Organizowane są happeningi, warsztaty i akcje społeczne. Wraz z partnerskimi organizacjami z Europy będzie prowadzony lobbying i bezpośrednie negocjacje z branżą zabawkarską, wsparte podpisami pod stworzoną oficjalną petycją.
Wyniki:	W 2011 r. w woj. łódzkim w ramach projektu zrealizowany został rodzinny warsztat mikołajkowy, w którym uczestniczyło ok. 40 osób. Materiały projektowe dystrybuowane były również podczas warsztatu dla młodych rodziców poświęconego naturalnemu pieluszkowaniu oraz zabawkom domowej roboty. Na stronach internetowych stowarzyszenia promowany był wideoklip kampanii.

Inne działania

Konferencja Sektor 3.0 – Technologie w organizacjach pozarządowych, Warszawa, 23-24 maja 2011

Przedstawiciel Źródeł wziął udział w konferencji poświęconej roli nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych w bieżącej działalności organizacji pozarządowych. Wydarzenie adresowane jest do przedstawicieli NGO, liderów branży IT, naukowców oraz tych wszystkich, dla których ICT to nie tylko moda lecz szansa na realną zmianę. Konferencja odbywa się z inicjatywy Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Rodzinny Piknik z okazji Dnia Ziemi w Gminie Piaseczno, 29 maja 2011

Zorganizowanie działań edukacyjnych podczas imprezy odbywającej się na terenie Parku Miejskiego w Piasecznie. Tematem przewodnim stoiska były: zrównoważona konsumpcja oraz gospodarka odpadami. Działania dotyczyły głównie propagowania właściwych sposobów postępowania z odpadami według zasady 3R oraz zagadnień sprawiedliwego handlu. Do działań przeprowadzonych na pikniku należały m.in.: malowanie toreb bawełnianych, mini gra terenowa „Z wózkiem przez supermarket”, gry ekotwister i memory fair-trade. W imprezie wzięli udział mieszkańcy Piaseczna i okolicznych miejscowości wraz z rodzinami.

Dzień Dziecka na terenie fabryki firmy BSH w Łodzi, 3 czerwca 2011

Warsztaty dla dzieci w wieku od 5 - 6 lat trwające ok. 1,5h z zakresu ekologii z naciskiem na energo- i wodooszczędność. Temat przewodni zajęć: „Z ekologią na co dzień” obejmował różnego rodzaju gry i zabawy wiedzy ruchowe dotyczące tzw. „małej ekologii”, koncentrujące się na wskazaniu, w jak dużym stopniu nasze codzienne wybory i nawyki decydują o stanie środowiska oraz wyrobieniu u dzieci pozytywnych nawyków. W warsztatach udział wzięło ok. 80 dzieci.

Gra miejska na Bródnie, Warszawa, 9 czerwca 2011

Udział w grze terenowej niej wzięli uczniowie XLVI Liceum Ogólnokształcącego im. S. Czarnieckiego w Warszawie. Pięć zespołów składających się z uczniów oraz opiekuna zmierzyło się w zadaniach dotyczących zagadnień przyrodniczych (bioróżnorodność, ekosystemy wodne, polskie parki narodowe), małej ekologii (segregacja odpadów, odpowiedzialne zakupy), ochrony zwierząt (gatunki ginące i zagrożone), zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym dzielnicy na przestrzeni lat. Na koniec zmagani na uczestników czekał poczęstunek składający się z produktów ekologicznych i regionalnych.

Szkolenie Google Adwords, Wrocław, 17 czerwca 2011

Przedstawiciel Źródeł wziął udział w szkoleniu zorganizowanym dla osób zajmujących się pozycjonowaniem stron internetowych w Organizacjach pozarządowych. Szkolenie zorganizowane w ramach projektu Google Grants.

Prezentacja łódzkich organizacji pozarządowych dla uczestników akademii letniej „Wyzwania zrównoważonego rozwoju w Polsce” organizowanej przez Fundację Sendzimira, 9 lipca 2012

Przedstawicielka „Źródła” zaprezentowała działalność stowarzyszenia międzynarodowemu gronu uczestników, w tym uczestnikom Letniej Szkoły „Wyzwania Zrównoważonego Rozwoju w Polsce”.

Co zrobić, żeby Łódź przed 2020 rokiem uzyskała tytuł Europejskiej Zielonej Stolicy? Warsztat partycypacyjny, 11 lipca 2012

Przedstawicielka „Źródła” uczestniczyła w jednodniowym warsztacie zorganizowanym przez Fundację Sendzimira, który odbył się w Wydziale Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miasta Łodzi. Celem spotkania było wyodrębnienie i uzgodnienie przez uczestników warsztatów istotnych aspektów, od których zależy rozwój Łodzi w kierunku „Zielonego Miasta”, oferującego wysoką jakość życia swoim mieszkańcom. Warsztaty miały służyć zidentyfikowaniu tych obszarów, które wymagają szczególnej uwagi i podjęcia działań w pierwszej kolejności. W warsztacie wzięli udział przedstawiciele łódzkich organizacji pozarządowych oraz lokalni urzędnicy.

Piknik urodzinowy Kooperatywy Spożywczej, Łódź, 13 lipca 2011

Muzeum Miasta Łodzi, magazyn „Nowy Obywatel”, ODE „Źródła” oraz Kooperatywa Spożywcza w Łodzi zorganizowały Międzynarodowy Dzień Spółdzielczości oraz pierwsze urodziny Łódzkiej Kooperatywy Spożywczej. W programie wydarzenia znalazł się panel dyskusyjny „Kooperacja wczoraj i dziś”, pokaz filmów „Akcja – kooperacja” oraz piknik „Kooperatywne konkurencje” z grami i zabawami w Parku Staromiejskim organizowanymi przez Źródła.

Piknik rodziny „To nie koniec lata” w klubie Wytwórnia, Łódź, 1 września 2011

W ramach pikniku Źródła zorganizowały zabawy i gry podwórkowe, ponadto podczas pikniku odbyły się Warsztaty cieni oraz warsztaty plastyczno-teatralne prowadzone przez Teatr Pinokio oraz koncert Big Bandu ZSM im. St. Moniuszki w Łodzi

Piknik Rodzinny, Warszawa, 3 września 2011

Zorganizowanie działań z zakresu edukacji ekologicznej podczas Pikniku Rodzinnego organizowanego na torze konnym na Warszawskim Służewcu. W pikniku wzięli udział pracownicy firmy Vattenfall wraz z rodzinami. W ramach przygotowanego przez nas programu dzieci wraz z rodzicami mogły samodzielnie czerpać kartki z makulatury, a następnie je ozdobić oraz wziąć udział w konkursie plastycznym. Prace konkursowe oceniali uczestnicy pikniku, a nagrodami były zestawy zabawek ekologicznych.

Tydzień Edukacji Globalnej, Łódź, 19 listopada 2011

ODE Źródła zorganizował po raz kolejny Tydzień Edukacji Globalnej w Łodzi w ramach, którego odbył maraton filmowy „Globalne śniadanie”, był to pokaz czterech znakomitych filmów dokumentalnych ukazujących różne aspekty sytuacji żywnościowej w krajach Globalnego Południa.

Półkolonie w Słopcu Szlacheckim - 6 lipca 2011r.

Przygotowanie oraz przeprowadzenie programu zajęć ekologicznych dla grupy dzieci z miejscowości Słopiec Szlachecki w woj. świętokrzyskim, w ramach organizowanych tam półkolonii. Dzieci malowały torby ekologiczne, czerpały papier oraz wzięły udział w warsztatach dotyczących praw zwierząt. W zajęciach wzięło udział około 20 dzieci.

Blok warsztatów ekologicznych w Gminie Krasnosielc

Przeprowadzenie 12 pięciogodzinnych bloków warsztatów ekologicznych dla uczniów klas I-III szkół podstawowych z miejscowości Amelin, Raki, Drążdżewo oraz Krasnosielc (woj. mazowieckie). Każda grupa uczniów wzięła udział w dwóch warsztatach: artystycznym „Powrót papieru czyli użyteczna makulatura” prowadzonym na terenie szkoły oraz „Drzewa naszych lasów” prowadzonym na terenie rezerwatu Zwierzyniec. W zajęciach wzięło udział 188 uczniów.

Projekt ogródka ekologicznego w Przedszkolu nr 196 „Kraina Misiów” w Warszawie

Działanie realizowane we współpracy z LOP oraz Fundacją Bankową im. L. Kronenberga. Realizację projektu zaplanowano na jesień 2011 r. oraz wiosnę 2012r. Działania podjęte jesienią obejmowały przeprowadzenie warsztatów ekologicznych z elementami terenowymi dla przedszkolaków oraz przygotowanie planu ogródka ekologiczno-dydaktycznego na podwórku przedszkolnym. Ideą stworzenia ogródka ekologicznego jest zapewnienie mieszkania i schronienia ptakom, owadom i małym ssakom oraz stworzenia miejsca, w którym dzieci będą mogły obserwować przyrodę, zachodzące w niej zależności oraz uczyć się odpowiedzialności.

Grupa robocza przy Polsko Niemieckiej Wymianie Młodzieży

Przedstawiciel organizacji kontynuował pracę w grupie roboczej przy PNWM, której celem jest wypracowanie merytorycznych i metodycznych założeń do realizacji treści edukacji dla zrównoważonego rozwoju w ramach polsko-niemieckich wymian młodzieży. Grupa robocza wspierała PNWM m.in. poprzez wypracowanie założeń do konkursu „Spotkajmy się pojutrze” i szkoleń dla osób organizujących wymiany młodzieży. Prace grupy będą kontynuowane w roku 2012.

Udział w związkach stowarzyszeń, koalicjach itp.

Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć.

Źródła są aktywnym członkiem Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć. W 2009 roku poza zwykłym udziałem w realizacji ogólnopolskich projektów PZS w regionie łódzkim, byliśmy partnerem merytorycznym ds. edukacji przy realizacji projektów „Polscy Kampanierzy dla klimatu” oraz „Akademia 3R” (opracowaliśmy materiały edukacyjne do ww. projektów i prowadziliśmy szkolenia dla edukatorów z terenu całego kraju). W 2009 roku dotychczasowy przedstawiciel Źródeł w PZS został wybrany wiceprezesa zarządu PZS.

Koalicja Sprawiedliwego Handlu

ODE Źródła jest członkiem nieformalnej Koalicji Sprawiedliwego Handlu. Główne cele działania Koalicji to promocja ruchu Sprawiedliwego Handlu w sposób skoordynowany, na skalę ogólnopolską, we współpracy z międzynarodowymi strukturami ruchu, zwiększenie dostępności produktów Sprawiedliwego Handlu dla konsumentów oraz wsparcie dla przedsiębiorstw, organizacji, instytucji i osób zainteresowanych działaniem w ramach Sprawiedliwego Handlu. Członkami Koalicji są organizacje pozarządowe, firmy i osoby indywidualne z całej Polski, wśród koalicjantów są oprócz Źródeł m.in. Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, Polska Akcja Humanitarna, Grupa eFTe Warszawa, Polskie Stowarzyszenie Sprawiedliwego Handlu „Trzeci Świat i My”, Towarzystwo dla Natury i Człowieka. W ramach promocji FT Źródła na co dzień goszcząc nauczycieli i inne osoby, organizując szkolenia dla nauczycieli, spotkania otwarte oraz w codziennym życiu biura promują idee sprawiedliwego handlu, korzystając wyłącznie z kawy i herbaty z logo Fairtrade. W materiałach szkoleniowych oraz prezentacjach o stowarzyszeniu znajdują się informacje o sprawiedliwym handlu. Obecnie trwają prace nad sformalizowaniem Koalicji, przedstawiciel Źródeł bierze aktywny udział w pracach grupy statutowej.

Kodeks w sprawie obrazów i wiadomości dotyczących krajów Południa

ODE Źródła od 2009 jest sygnatariuszem „Kodeksu w sprawie obrazów i wiadomości dotyczących krajów Południa” (www.zrodla.org/kodeks/) Kodeks jest narzędziem stworzonym przez praktyków: organizacje pracujące w sferze pomocy humanitarnej, współpracy rozwojowej oraz edukacji globalnej. Kodeks zawiera osiem zasad, które wyznaczają wysoki standard rzetelnego informowania o krajach globalnego Południa. Sygnatariusze kodeksu deklarują: dokonywać wyboru obrazów i wiadomości z poszanowaniem równości, solidarności i sprawiedliwości; prawdziwie przedstawiać wszelkie obrazy i sytuacje - zarówno w bezpośrednim jak i w szerszym kontekście - dążąc do zwiększenia powszechnego zrozumienia realiów i złożoności procesu rozwoju; unikać obrazów i wiadomości mogących szerzyć stereotypy, wywoływać sensację lub dyskryminować ludzi, sytuacje czy miejsca; wykorzystywać obrazy, wiadomości i badania jednostkowych przypadków z pełnym zrozumieniem, uczestnictwem i za zgodą zainteresowanych (lub ich rodziców czy opiekunów), zagwarantować, że osoby, których sytuację przedstawiamy mają możliwość opowiedzenia o swojej historii osobiście, ustalić i zanotować, czy opisywane/portretowane osoby zgadzają

się na ujawnienie ich personaliów i twarzy, zawsze postępować zgodnie z ich życzeniem, działać zgodnie z najwyższymi standardami w zakresie praw człowieka i ochrony osób słabszych; działać zgodnie z najwyższymi standardami w zakresie ochrony praw dziecka, przestrzegając zapisów Konwencji Praw Dziecka

Fundacja „Artykuł 25”

ODE Źródła są fundatorem fundację, której celem jest działanie na rzecz sprawiedliwej współzależności i zrównoważonego rozwoju krajów Globalnej Północy i Południa. Zasada zrównoważonego rozwoju czyli rozwoju z poszanowaniem praw przyszłych pokoleń do życia w dobrobycie, jest receptą na trwałość pozytywnych efektów walki z ubóstwem, szczególnie w czasach, w których efekty zmian klimatycznych dotyczą w pierwszej kolejności najbiedniejszych społeczeństw. Fundacja skupiać się będzie na budowaniu od podstaw świata równych możliwości i odpowiedzialnych działań gwarantujących stabilizację przyszłym pokoleniom.

Stowarzyszenie współpracuje z:

Związkiem Stowarzyszeń „Polska Zielona Sieć”
Koalicją Sprawiedliwego Handlu
Towarzystwem dla Natury i Człowieka
Stowarzyszeniem „EKOSKOP”
Stowarzyszeniem na rzecz Ekorozwoju „Agro-Group”
Fundacją Ekorozwoju
Fundacją „Przestrzenie Dialogu”
Stowarzyszeniem Trójrzeczce
Instytutem Spraw Obywatelskich
Stowarzyszeniem Obywatele Obywatelom
Centrum Strategii i Rozwoju „Impact”
Fundacją Etnoinspiracje
Stowarzyszeniem Liderów Lokalnych Grup Obywatelskich
Inicjatywą Empatia
Domem Dziennego Pobytu MOPS Łódź-Bałuty
Domem Dziennego Pobytu nr 1 MOPS Łódź
Kujawsko-Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy
Lubelskim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli
Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.
Małopolskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Nowym Sączu
Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli wydział w Radomiu
Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli wydział w Płocku
Olsztyńskim Centrum Edukacji Ekologicznej przy Warmińsko-Mazurskim ODN w Olsztynie
Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Kaliszu
Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Koninie
Polskim Towarzystwem Schronisk Młodzieżowych
Powiatowym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Kluczborku
Powiatowym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Pabianicach
Przedszkolem Ekologicznym „Ekoludek” w Natolinie
Regionalnym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli WOM w Częstochowie
Regionalnym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli WOM w Katowicach
Warszawskim Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń w Warszawie
Wojewódzkim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Skierniewicach
Wojewódzkim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Łodzi
Wojewódzkim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Piotrkowie Trybunalskim
Wydziałem Filozofii Chrześcijańskiej Uniwersytetu Kard. Stefana Wyszyńskiego
Wydziałem Geografii i Nauk o Ziemi UŁ
Wydziałem Zarządzania UŁ
Uniwersyteckim Centrum Badań nad Środowiskiem UW

Centrum Szkoleniowo-Badawczym Energii Odnawialnej w Ostoi przy Uniwersytecie Zachodniopomorskim
Katedrą Psychologii Społecznej i Środowiskowej Uniwersytetu Śląskiego
Ośrodkiem Edukacji Ekologicznej Lubelskiej Fundacji Ochrony Środowiska Naturalnego
Ośrodkiem Edukacji Ekologicznej w Radomiu
Regionalnym Centrum Edukacji Ekologicznej w Lublinie
Centrum Edukacji Ekologicznej w Sieradzu
Polsko Niemiecką Wymianą Młodzieży
Stowarzyszeniem „Niepełnosprawni dla Środowiska EKON”
Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Łodzi
Urzędem Miasta Zabrze
Urzędem Miejskim w Konstancynie Łódzkim

Podsumowanie

W 2012 roku:

- przeprowadziliśmy łącznie 390 warsztatów z oferty oraz 334 zrealizowanych w ramach projektów
- 62 klasy (i grupy przedszkolne) otrzymały Dyplom Młodego Ekologa – tj. ok. 1400 dzieci
- przeprowadziliśmy 58 szkoleń dla nauczycieli, łącznie trwały one 312 godzin i wzięło w nich udział ok. 1150 osób
- zorganizowaliśmy 28 Bardzo Zielonych Szkół dla 44 klas, łącznie dla 1002 dzieci (+ dodatkowo opiekunowie), podczas BZS przeprowadzono ok. 1600 godzin dydaktycznych zajęć
- wydaliśmy 8 publikacji książkowych w nakładach od 400 do 1000 egz. oraz grę dydaktyczną w nakładzie 1100 egz.